

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Pressebrief:

Historien:

Nu har danskerne mulighed for at købe dansk økologisk sukker

For to år siden var det ikke muligt at købe dansk økologisk sukker i butikkerne. Det ville en nyopstartet produktionslinje hos Nordic Sugar og et samtidigt udviklingsprojekt mellem centrale aktører lave om på. Ovenpå den nyligt igangsatte produktion indgik man et samarbejde med det formål at fremme økologisk sukkerproduktion i Danmark, så danskerne – og europæerne generelt – fremover kan købe dansk økologisk sukker.

Forsøget med at dyrke danske økologiske sukkerroer har kørt siden 2017, og der viser sig at være svært, men med en god økonomisk gevinst for landmændene.

Deltagere i udviklingsprojektet: Nordic Beet Research (NBR), SEGES Økologi Innovation, Mertz A/S, F. Poulsen Engineering, Aarhus Universitet, Økologisk Vkst og Nordic Sugar.

Landmændene, som dyrker økologiske sukkerroer, bor på Fyn, Sjælland, Lolland og Falster.

I dagene omkring den 1. oktober tages alle roerne op hos de ca. 30 danske økologiske sukkerroedyrkere, og de køres til Nordic Sugars fabrik ved Nykøbing Falster, hvor de bliver bearbejdet på under én uge.

Fakta om produktion af økologiske sukkerroer:

I 20 år er der ikke blevet produceret økologiske sukkerroer i Danmark, da det er vanskeligt at få et tilfredsstillende udbytte uden brug af kemi (herbicider/pesticider), da sukkerroer har en meget dårlig konkurrenceevne overfor ukrudt.

Sukkerroedyrkerne har derfor brug for værktøjer og viden. Det er grundidéen med udviklingsprojektet – at støtte de roedyrkere, som gerne vil dyrke roerne økologisk. Projektet skal især forbedre ukrudtsbekæmpelsen, således, at flere kan se idéen med at dyrke økologiske roer.

Ukrudtskontrol er et kardinalpunkt i sukkerroedyrkningen, og det begynder de dygtige planteavlere på Lolland, Falster, Sjælland og Fyn for alvor at mestre. Nye tiltag som robotlugning og hjemmebyggede lugevogne introduceres flere steder som dele af løsningen. (Se foto nederst i dokumentet)

Hvad er målet med udviklingsprojektet?

Mere økologi:

Projektet skal give mulighed for, at nuværende konventionelle sukkerroedyrkere kan omlægge deres produktion til økologisk.

Få eksisterende økologer til at dyrke sukkerroer:

Nuværende økologer skal blive i stand til at dyrke sukkerroer på rentabel vis.

Lære at bekæmpe ukrudt:

For at lykkes med projektet – og komme ukrudtsproblemet til livs –, eksperimenterer man i projektet blandt andet med robotlugning, ukrudtsbrænding, placering af organiske gødninger i en række forsøg samt forsøg med udvalgte roesorter.

I 2018 var der 190 ha.

I 2019 var det areal steget til 450 ha.

Målet er, at der i år 2022 er 1.500 ha. med økologiske sukkerroer i Danmark.

Da sukkerroer ikke kan dyrkes på samme areal hvert år, kræver det en endnu større økologisk markomlægning. Det drejer sig om flere tusinde hektarer, der i dag er konventionelle, men som forhåbentlig fremover bliver økologiske takket være initiativet. Men det kræver, at der findes nogle effektive metoder til både at bekæmpe og forebygge ukrudt – ellers er det ikke økonomisk interessant for dyrkerne. Men, hvis det kommer til at fungere, kan landmændene få en højere afregningspris for økologiske sukkerroer end for konventionelle roer.

Økonomi:

Forsøget har vist, at økologiske sukkerroer er en højværdiafgrøde, for de landmænd, som har været opmærksomme og dygtige til at dyrke roerne.

Afregningen for økologiske sukkerroer er ca. 3 gange højere end for de konventionelle.

Forbrugervinkel:

Flere økologiske varer på hylderne:

Der er ingen tvivl om, at forbrugerne efterspørger økologiske produkter i butikkerne, som helst skal være produceret lokalt. Der kan i dag købes dansk økologisk sukker i de danske supermarkeder, men før 2018 var sukkeret som regel produceret i Sydamerika.

Godt for miljøet:

Mange danskere efterlyser, at landbruget omlægger større arealer fra konventionel til økologisk. Det vil komme til at ske, hvis økologisk sukkerroeproduktion bliver udbredt. Mere økologi betyder færre pesticider, og lykkes projektet med at udvikle effektive dyrkningsmetoder, kan en større økologisk markomlægning altså blive en sidegevinst. Det vil i sig selv medføre en række grønne gevinster. Der bliver ingen belastning fra pesticider på de pågældende arealer, og sukkerroer er i sig selv også en god og sparsommelig afgrøde, som sammenlignet med andre landbrugsafgrøder har en meget lav risiko for kvælstofudvaskning. Derudover er det en god idé at have et fornuftigt sædskifte med forskellige typer afgrøder. Har man meget korn, kan det være en ide at få en vekselafgrøde, som sukkerroer, ind i sædskiftet.

Højværdiafgrøde produceret i DK:

Det efterspørges også hos forbrugerne, at danske landmænd satser mere på højværdiafgrøder fremfor bulk. Økologiske sukkerroer er et godt eksempel på en højværdiafgrøde.

Erfaringer indtil nu:

Udbyttet varierer meget fra landmand til landmand. De bedste marker har givet 58,7 ton rene roer pr. ha og et sukkerindhold på gennemsnitligt 16,6 pct. Det nærmer sig med små skridt konventionelle udbytter, og det giver et meget tilfredsstillende dækningsbidrag. Andre har været mindre heldige og har tabt kampen til ukrudt med lave udbytter til følge, eller har ikke kunnet skaffe mandskab til manuel lugning af roerne.

Generelt har resultatet været fornuftigt i 2018, men 2018 var også været et "nemt" ukrudts-år, da vejret tillod rettidig kørsel, og tørken hæmmede ukrudtsvækst og genspirring.

Hos Nordic Sugars Agricenter forventer man et større udbytte i år (2019), altså den høst som skal i gang nu: den 1. oktober.

Praktisk info:

Der er mulighed for at lave en reportage, der strækker sig over flere lokationer og dage. Fx besøg hos en af de økologiske landmænd i forbindelse med 'høst'/optagning af roer. Derefter et besøg på Nordic Sugars fabrik, som forarbejder roerne i dagene 1. okt. – 3. okt. Begge steder vil der også kunne laves interview med en af de forskere/rådgivere, som har ansvaret for projektet.

1. Roerne bliver taget op ude hos landmændene fredag d. 27. sep. lørdag 28. sep. søndag d. 29. og mandag d. 30. sep.
2. Nordic Sugar starter med at processe de økologiske roer på fabrikken tirsdag den 1. oktober, og forventer at fortsætte med at køre økologisk til torsdag eller fredag, alt efter behov. Derefter starter produktion af sukker fra konventionelle roer.

Kontaktpersoner:

Casper Laursen, SEGES Økologi Innovation. Telefon: 8740 5487. Mail: cala@seges.dk

Christina Bøje, Nordic Sugar, Telefon: 22328033. Mail: Christina.Boje@nordzucker.com

Otto Nielsen (leder på udviklingsprojektet), Nordic Beet Research, Telefon: 23617057. Mail: on@nbrf.nu

I 2018 kom de første poser i butikkerne med dansk økologisk sukker.

Lokale gymnaster hjælper den økologiske landmand med at luge roe-rækkerne.

